

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Testul 9

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

3 IANUARIE

„Te rog!” și „Mulțumesc!”

Câteodată, bunele maniere ale unui copil indică o stare de bună dispoziție și seninătate. Nu este întotdeauna valabil, dar, de obicei, prin exersarea bunelor maniere, copilul începe să fie tot mai atent cu ceilalți.

Încurajându-i pe copiii să se ghideze zi de zi după bunele maniere, ei învață să se controleze mai bine și să devină conștienți de modul în care acțiunile și cuvintele lor îi afectează pe ceilalți. La un moment dat, cu suficient exercițiu, normele învățate devin obișnuință.

La fel se întâmplă și cu „Te rog!” și „Mulțumesc!”. De îndată ce copilul își poate întinde mânuța dolofană ca să ceară un biscuit, el ar trebui încurajat să spună „Te rog!”. Când este suficient de mare pentru a primi un cadou, el trebuie îndemnat să spună „Mulțumesc!”.

„Te rog!” ar trebui să facă parte din orice rugămintă. Ar fi bine ca părinții să insiste să-l determine să spună: „Pot să beau, te rog?”. Atunci când copilul este foarte mic, este suficient să spună: „Apă, te rog!”.

„Mulțumesc!” ar trebui folosit de fiecare dată când primește un obiect, dacă i se face o favoare sau este tratat cu amabilitate*.

4 IANUARIE

Cum se cere iertare?

„Îmi pare rău!”. Aceste trei cuvinte pot să liniștească până și temperamentele vulcanice, pot salva prietenii și pot fi bazele unui nou început. Copiii ar trebui să le folosească mereu atunci când greșesc (când sparg ceva, când fac un alt copil să plângă sau când uită să facă un lucru important).

Atunci când, fără să vrea, un copil dă peste un altul pe coridoarele școlii, cel mai potrivit lucru este să spună „Îmi pare rău!”. Dacă își dă seama că a luat deja o a doua prăjitură înainte ca alții să o ia pe prima, prin aceste cuvinte va da dovadă de politețe.

Când copilul întârzie, uită să își ia uniforma sau lasă cățelul să se joace în grădina vecinului, „Îmi pare rău!” arată că își poate asuma responsabilitatea pentru propriile acțiuni. Greșelile mărunte rămân mărunte atunci când sunt recunoscute și însoțite de regret. Tăcerea sau nepăsarea pot distruge o prietenie.

În unele cazuri, ar fi bine ca scuzele să fie formulate în scris. Nu este cazul să își ceară iertare în scris pentru greșeli ne semnificative, mai ales dacă a avut ocazia să o facă verbal; de asemenea, nu trebuie să insiste cu scuzele atunci când nu a greșit cu nimic.

Dar atunci când copilul sparge ceva sau trădează un prieten prin dezvăluirea unui secret, un scurt bilet în care să își ceară iertare poate însoți înlocuirea obiectului distrus sau o cutie de bomboane pentru prietenul rănit.

Dragă Alicia,

Îmi pare foarte rău că i-am spus lui Kelsie că vei purta ochelari. M-ai rugat să păstrez secretul și, totuși, eu l-am spus mai departe. Știu că îți faci griji despre cum va fi, iar eu am înrăutățit lucrurile.

Te rog, iartă-mă! Ești cea mai bună prietenă a mea și mă simt îngrozitor că te-am rănit.

Jenna

adaptare după Sheryl Eberly și Caroline Eberly,
Bunele maniere pentru copii în 365 de zile,
traducere de Nicoleta Stroie

*amabilitate – politețe, bunăvoință

*dolofană – grăsuță

Textul 2

Pe cât îți stă-n putință, fii bun cu orișicine:
Adesea ai nevoie chiar de mai mici ca tine,
Cum am s-arăt prin două exemple, de îndată, –
Atâta e în pilde povața* de bogată.

De mult mai mici ființe e vorba de-astă dată.
Din limpezimea unui râu, sorbea* un porumbel, odată,
Când o furnică a căzut în mijlocul acelei ape.
Văzându-se, ca-ntr-un ocean, sărmana găză-amenințată,
Se străduia, din răsuputeri, dar în zadar, spre mal să scape.
Zărind-o, porumbelul de milă-a fost cuprins
Și-un fir de iarbă – punte – pe apă i-a întins.
În felu-acesta ajutată,
Ajunse iar pe mal, salvată.
Acolo, sus, un oarecare*
Desculț – fiind căldură mare –
Având un arc* la el,
Se pregătea să tragă în bietul porumbel, [...]

Dar chiar atunci furnica îl pișcă de picior
Și omul se apleacă, iar pasărea, de zor,
O și pomește-n zbor [...].

La Fontaine, *Porumbelul și furnica*, traducere de Aurel Tita

*povața – îndemnul, sfatul

*sorbea – bea repede și cu lăcomie

*oarecare – cineva, o anumită persoană

*arc – armă de aruncat săgeți

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. 4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Bunele maniere ajută copilul să se autocontroleze.		
Normele de comportament se învață după clasele primare.		
Cuvintele au forța de a liniști pe oricine.		
Copiii ar trebui să-și ceară scuze numai verbal.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Copilul poate să spună „Îmi pare rău!” atunci când

- este tratat cu amabilitate.
- vrea să primească un cadou.
- i se face o favoare.
- spune altora secretul prietenului.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. 4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Furnica a căzut într-un ocean.		
Furnica îl pișcă pe om de mână.		
Omul a ratat ținta.		
Numai cei mari și puternici ne pot fi de ajutor.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Porumbelul ajută furnica întinzându-i

- a) o creangă.
- b) o floare.
- c) un fir de ață.
- d) un fir de iarbă.

2 puncte

Răspunsul corect: .

5. Explică, în două – trei enunțuri, un motiv pentru care este bine să spui „Mulțumesc!”, valorificând unul dintre cele două texte.

6 puncte

6. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut dintre textul 1 și textul 2.

4 puncte

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2.

6 puncte

8. Crezi că un comportament civilizat poate salva prietenia? Motivează-ți răspunsul, în minimum 20 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 1, cuvântul subliniat. **2 puncte**

GHIDĂ, *ghidez*, vb. I. **1.** Tranz. și refl. A (se) călăuzi, a (se) conduce, a (se) orienta. **2.** Tranz. A imprima o anumită mișcare unei piese, unui mecanism etc. (cu ajutorul ghidajului). – Din fr. **guider**.

Dicționarul explicativ al limbii române

2. Scie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul în care numărul literelor este diferit de numărul sunetelor este:

- a) „aceste”.
- b) „ceară”.
- c) „tăcerea”.
- d) „vecinului”.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Trebuie să comportăm cu bun-simț.

- a) îi;
- b) ne;
- c) se;
- d) vă.

4 puncte

Răspunsul corect: .

B. Normele de conduită sunt..... pentru toți.

- a) valabil;
- b) valabilă;
- c) valabile;
- d) valabili.

4 puncte

Răspunsul corect: .

C. Te laudăm dacă faci

- a) bine;
- b) bun;
- c) bună.
- d) bunele.

4 puncte

Răspunsul corect: .

4. Rescrie secvența „copilul își poate întinde mânuța dolofană”, modificând numărul substantivelor. **4 puncte**

5. Notează, în tabelul pentru răspuns, litera corespunzătoare funcției sintactice a fiecărui cuvânt subliniat în enunțul: „Acele trei cuvinte pot să liniștească până și temperamentele vulcanice” **4 puncte**

Cuvântul	Funcția sintactică
1. cuvinte	a) atribut substantival
2. pot	b) atribut adjectival
3. temperamentele	c) predicat verbal
4. vulcanice	d) complement direct
	e) subiect

Tabel pentru răspuns:

Cuvântul	Litera corespunzătoare răspunsului corect
1.	
2.	
3.	
4.	

6. Formulează, în câte un enunț, două sfaturi pe care le-ai adresa copiilor pentru a respecta bunele maniere. În redactarea răspunsului tău, vei utiliza un *verb la modul conjunctiv* și un *adjectiv propriu-zis*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel. **4 puncte**
Dacă ai fii preocupat de reguliile de comportament ai putea citii cartea.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, faptul că bunătatea este o valoare universală, valorificând textul 2 și experiența personală sau de lectură. **6 puncte**

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o faptă bună pe care ar putea să o facă într-o altă situație unul dintre personajele din textul 2. **14 puncte**

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- să precizezi timpul și spațiul acțiunii;
- să integrezi un dialog de trei – cinci replici.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

A large rectangular area with a dashed border, containing numerous horizontal lines for writing.

A large rectangular area with a dashed border, containing 30 horizontal lines for writing.